

102. møde.

Torsdag den 12. maj kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om et finansieringsinstitut for landbrug m. v.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Landbrugsministeren (Skytte): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om et finansieringsinstitut for landbrug m. v.

Som det ofte er fremført, er der i landbruget et stort behov for lån til produktivitetsfremmende foranstaltninger, ikke mindst til forbedring af bygninger, og for lån til lettelse af generationsskiftet.

Da landbrugets samlede gæld kun beløber sig til ca. en tredjedel af handelsværdien af dets jord, bygninger, besætning og inventar, har regeringen overvejet, hvad der kan gøres for at tilføre erhvervet større kapital.

Man har således overvejet oprettelsen af en landbrugsbank efter samme mønster som fiskeribanken. Statskassen skulle som grundfond for en sådan bank stille f. eks. 10 mill. kr. til rådighed. I øvrigt skulle banken tilvejebringe sine udlånsmidler ved optagelse af statsgaranterede kasseobligationslån. Ved stort set at lade obligationernes nominelle rente svare til markedens renten skulle kurstabet blive minimalt.

Som en anden mulighed har der været tænkt på oprettelse af kautionsforeninger i tilslutning til husmandsforeningernes indkøbsforeninger, og denne ordning kunne også etableres, for så vidt angår landboforeningernes indkøbs- og finansieringsforeninger.

Endelig har man som en tredje mulighed overvejet en ordning med et privat finansieringsinstitut i lighed med Byggeriets Realkreditfond. For at undersøge mulighederne for at forsøge at løse landbru-

gets låneproblemer på denne måde optog jeg forhandlinger med repræsentanter for pengeinstitutterne, nationalbanken samt med landbo- og husmandsforeningerne. Disse forhandlinger er resulteret i, at Danske Bankers Fællesrepræsentation og Danmarks Sparekasseforening har fremsat det forslag om oprettelse af et finansieringsinstitut, der er vedhæftet lovforslaget som bilag, og De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Husmandsforeninger har givet tilslutning til dette forslag. Landbrugsministeriet fører tilsyn med instituttet, men derudover er staten ikke impliceret.

Ifølge lovforslaget skal instituttet kunne yde sekundære lån i landbrugsejendomme, gartnerier samt skov- og havebrugsejendomme, fortrinsvis, men altså ikke udelukkende, til fremme af moderniseringen af bygninger samt til formidling af generationsskifte. Der vil f. eks. også kunne ydes lån til afløsning af løs gæld stiftet i forbindelse med tidligere foretagne ejendomsforbedringer og stedfundet ejerskifte. Lånegrænsen foreslås fastsat til 70 pct. af en af instituttet foretaget eller godkendt vurdering af ejendommens værdi i handel og vandel inkl. besætning og inventar m. m.

Lånene skal afvikles med lige store halvårslige afdrag over en periode på fra 5 til 20 år, alt efter låneformålene og pantets sammensætning.

Lånene ydes i form af kasseobligationer på tilsvarende måde som kreditforeningslån.

Ved optagelse af lån indbetaler lånsøgeren til en reservefond et mindre indskud, hvorhos han betaler et mindre årligt bidrag som risiko- og administrationspræmie. Dette svarer altså også til forholdene, som de er i en kredit- og hypotekforening.

Det er ikke hensigten at opbygge et nyt stort administrationsapparat, men at det ny finansieringsinstitut skal betjene sig af de lokale banker og sparekasser. En lånsøger henvender sig derfor blot til sin sædvanlige bank eller sparekasse. Denne foretager indstilling om lånets størrelse til finansieringsinstituttets bestyrelse og berigtiger på dettes vegne de bevilgede lån, inkasserer terminsydelser og fører det løbende tilsyn med de pantsatte ejendomme.